

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Історія політичних вчень

Освітньо-професійна програма Політологія
Спеціальність 052 Політологія
Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки
Освітній ступінь бакалавр

Розробник:

Макарець Світлана,

к. іст. н., доцент, доцент кафедри
гуманітарних і соціальних дисциплін

Гарант ОПП:

Приходько Сергій,

к. політ. н., доцент, доцент кафедри
гуманітарних і соціальних дисциплін

Назва навчальної дисципліни	Історія політичних вчень обов'язковий компонент ОПІ
Назва структурного підрозділу	кафедра гуманітарних і соціальних дисциплін
Контактні дані розробників, залучених до викладання	Викладач: Макарець Світлана , к. іст. н., доцент, доцент кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін. Контакти: ауд. 459, навчальний корпус № 4 e-mail: svitlana.makarets@pdaa.edu.ua сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/makarec-svitlana-volodymyrivna
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Спеціальність, спеціалізація	052 Політологія
Попередні умови для вивчення дисципліни	базові знання з історії перелік дисциплін, які передують вивченню дисципліни «Історія політичних вчень» відповідно до структурно-логічної схеми освітньо-професійної програми: «Основи політології», «Правознавство», «Філософія»

Заплановані результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни: оволодіння систематизованими науковими знаннями з історії світової політичної думки через використання різноманітних підходів до вивчення ідей і поглядів зарубіжних та українських мислителів, розвиток творчого політичного мислення, свідомого ставлення до суспільних процесів у державі, формування політичної культури, набуття навичок громадянської поведінки.

Основні завдання навчальної дисципліни: ознайомлення з науковим апаратом, об'єктом та предметом історії політичних вчень, з історією виникнення і розвитку основних напрямів політичної ідеології на всіх етапах розвитку суспільства, знанням історії появи нових передових політичних ідей; опанування інструментарієм науки історії політичних вчень; актуалізація значення традицій та надбань політичної думки в контексті сучасних глобальних процесів та викликів національно-державному будівництву України.

Компетентності		Програмні результати навчання
<i>загальні</i>	<i>фахові</i>	
ЗК 01. Знання предметної області та розуміння професійної діяльності.	ФК 01. Здатність використовувати категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки.	ПРН 01. Розуміти предметну область, етичні та правові засади професійної діяльності.
ЗК 03. Здатність бути критичним і самокритичним.	ФК 02. Здатність застосовувати політологічне мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у політичній сфері на основі опанування класичної та сучасної політичної думки.	ПРН 07. Розуміти історію, закономірності та етапи розвитку предметної сфери політології, знати її цінності та досягнення.
ЗК 07. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати	ФК 03. Здатність описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних,	ПРН 08. Вміти використовувати базовий категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки.
		ПРН 09. Вміти застосовувати

<p>різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК 08. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК10. Здатність діяти на основі етичних міркувань, діяти політично й соціально відповідально та свідомо.</p>	<p>культурних та ідеологічних контекстах.</p>	<p>політологічне мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у політичній сфері на основі опанування класичної та сучасної політичної думки.</p> <p>ПРН 10. Вміти описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах.</p>
---	---	---

Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Історія політичних вчень як навчальна дисципліна.

Тема 2. Політичні вчення у країнах Стародавнього Сходу.

Тема 3. Політичні вчення у Стародавній Греції.

Тема 4. Політичні вчення Стародавнього Риму.

Тема 5. Політичні вчення Західної Європи в період середньовіччя.

Тема 6. Політичні вчення Київської Русі.

Тема 7. Політичні вчення доби Відродження та Реформації.

Тема 8. Політичні вчення Росії та України XV – першої пол. XVII ст.

Тема 9. Політичні вчення в Голландії та Англії XVII ст.

Тема 10. Політичні вчення європейського Просвітництва.

Тема 11. Політичні вчення Росії та України другої пол. XVII – XVIII ст.

Тема 12. Політичні вчення в США в період боротьби за незалежність.

Тема 13. Політичні вчення Західної Європи кінця XVIII – першої пол. XIX ст.

Тема 14. Політичні вчення Росії та України першої пол. XIX ст.

Тема 15. Політичні вчення Західної Європи другої пол. XIX – першої пол. XX ст.

Тема 16. Політичні вчення Росії та України другої пол. XIX – першої пол. XX ст.

Тема 17. Сучасні зарубіжні політичні вчення.

Трудомісткість

Загальна кількість годин – 210. Кількість кредитів – 7,0. Форма семестрового контролю – екзамен.

Політика оцінювання

1. Академічна доброчесність: Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавської державної аграрної академії. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

2. Система оцінювання

Критерії успішного опанування програмних результатів навчання

Програмні результати навчання	Відсоток у підсумковій оцінці з навчальної дисципліни, %	Максимальна кількість балів	Мінімальний пороговий рівень оцінок, балів	Форми оцінювання результатів навчання
ПРН 01. Розуміти предметну область, етичні та правові засади професійної діяльності.	20	20	12	<ul style="list-style-type: none"> опитування на семінарських заняттях розв'язування тестів виконання завдань самостійної роботи робота з першоджерелами екзамен
ПРН 07. Розуміти історію, закономірності та етапи розвитку предметної сфери політології, знати її цінності та досягнення.	20	20	12	
ПРН 08. Вміти використовувати базовий категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки.	20	20	12	
ПРН 09. Вміти застосовувати політологічне мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у політичній сфері на основі опанування класичної та сучасної політичної думки.	20	20	12	
ПРН10. Вміти описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах.	20	20	12	
Разом	100	100	60	

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Форми оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти					Разом
	Виступи на семінарських заняттях	Виконання тестових завдань	Виконання завдань самостійної роботи	Робота з першоджерелами	Екзамен	
Тема 1. Історія політичних вчень як навчальна дисципліна.	2	3	1	1		4
Тема 2. Політичні вчення у країнах Стародавнього Сходу.	2		1	1		4
Тема 3. Політичні вчення у Стародавній Греції.	2		1	1		4
Тема 4. Політичні вчення Стародавнього Риму.	2		1	1		4
Тема 5. Політичні вчення Західної Європи в період середньовіччя.	2		1	1		4
Тема 6. Політичні вчення Київської Русі.	2		1	1		7

Тема 7. Політичні вчення доби Відродження та Реформації.	2	3	1	1	20	4
Тема 8. Політичні вчення Росії та України XV – першої пол. XVII ст.	2		1	1		4
Тема 9. Політичні вчення в Голландії та Англії XVII ст.	2		1	1		7
Тема 10. Політичні вчення європейського Просвітництва.	2		1	1		4
Тема 11. Політичні вчення Росії та України другої пол. XVII – XVIII ст.	2		1	1		4
Тема 12. Політичні вчення в США в період боротьби за незалежність.	2		1	1		4
Тема 13. Політичні вчення Західної Європи кінця XVIII – першої пол. XIX ст.	2		1	1		4
Тема 14. Політичні вчення Росії та України першої пол. XIX ст.	2	3	1	1	7	
Тема 15. Політичні вчення Західної Європи другої пол. XIX – першої пол. XX ст.	2	3	1	1	20	4
Тема 16. Політичні вчення Росії та України другої пол. XIX – першої пол. XX ст.	2		1	1		4
Тема 17. Сучасні зарубіжні політичні вчення.	2		1	1		7
ЕКЗАМЕН					20	20
Разом	34	12	17	17	20	100

Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Безродний Є. Ф., Уткін О. І. Історія політичних вчень : навч. посіб. Київ : Професіонал, 2006. 425 с.
2. Історія політичної думки : навч. енцикл. словник-довідник для студентів вищ. навч. закл. / за заг. ред. Н. М. Хоми [В. М. Денисенко, Л. Я. Угрин, Г. В. Шипунов та ін.]. Львів : «Новий Світ – 2000», 2014. 766 с.
3. Історія політичної думки : підручник / за заг. ред. Н. М. Хоми ; [І. В. Алексеєнко, Т. В. Андрущенко, О. В. Бабкіна та ін.]. Львів : «Новий світ – 2000», 2016. 1000 с.
4. Марчук В. П., Марчук Г. В. Історія політичних і правових учень : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Київ : ДП «Вид. дім «Персонал», 2009. 480 с.
5. Орач Є. М. Історія політичних і правових вчень : навч. посіб. Київ : Атіка, 2005. 560 с.
6. Шульженко Ф. П. Історія політичних і правових вчень : підручник. Київ : Юрінком Інтер, 2007. 464 с.

Допоміжні

1. Енциклопедія політичної думки / за редакцією Девіда Міллера, Дженет Коулмен, Вільяма Конноллі, Алана Райана. Київ : Дух і Літера, 2000. 472 с.
2. Класики політичної думки від Платона до Макса Вебера / під ред. Є. Причепія. Київ : Тандем, 2002. 580 с.
3. Історія політичної думки XX – XXI століть в першоджерелах : навч. посіб. / А. І. Колісниченко, Ю. Л. Подаєнко, А. С. Соловійова та ін. Миколаїв : Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2012. 292 с.
4. Кухта Б., Романюк А., Поліщук М. Хто є хто в європейській та американській політології. Малий політологічний словник. Львів : Кальварія, 1995. 287 с.
5. Романюк А. С. Історія західних політичних вчень: політичні доктрини XX – початку XXI ст. : навч. посіб. Київ : Знання, 2011. 255 с.
6. Хрестоматія з історії всесвітньої політичної думки : навч. посіб. Миколаїв : Вид-во МФ НаУКМА, 2002. 220 с.

Інформаційні ресурси

1. Сайт альманаху «Грані» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.grani.org.ua/>
2. Сайт журналу «Віче» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.viche.info/>
3. Сайт журналу «Нова парадигма» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.novaparadigma.org.ua/>

4. Сайт Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ipiend.gov.ua/>
5. Сайт Українського незалежного центру політичних досліджень [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ucipr.kiev.ua/>
6. Сайт Українського центру політичного менеджменту [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.politik.org.ua/>
7. Сайт міжнародного центру перспективних досліджень [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.icps.kiev.ua/library>